

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΥΡΙΑΝ

ΤΕΛΕΤΩΝ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

ὑ π ὀ

Αἰμυλίας Μαρούτζη. (*)

Πραξενεύομαι πολλάκις ἀναγινώσκουσα εἰς τὰ περιοδικὰ ὑμῶν συγγράμματα πόσον καταγίνεσθε εἰς τὰς ἐν Ἰνδικῇ καὶ Κίνῃ τελετὰς τῶν γάμων, οὐδαίς δέ ποτε ἐφρόντισε νὰ περιγράψῃ τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἔθιμον παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς τῆς Συρίας· καὶ ἀνέγνωσα μὲν περιγραφὴν τινα ἐν εἴδει ἐπιστολῶν ἐκ τῶν χωρῶν τούτων, ἃς μοι συγχωρήσῃ ὁμῶς ὁ συγγραφεὺς τῶν νὰ τὸν συγχαρῶ ὅτι ἀξιόλογα μετέφρασεν ἐν μέρει τὸν Volney, ἂν καὶ ἔδύνατο νὰ τὸ κάμῃ χωρὶς νὰ περιέλθῃ τὴν Συρίαν.

Πόσον κωμικὴ μοι ἐφάνη ἡ ἀπόκρισις τοῦ Ἰούδα εἰς τὸν Μεσσίαν τοῦ Σούτζου σας·

- Κ' εἰς τοῦ Καρμηλοῦ κυνηγῶν τοὺς ἀπατήτους πάγους
- Θπρία λυσσομέθυστα καὶ ὄρνεις σαρκοφάγους.

Ἐνθυμήθην κωμωδίαν τινα σύγχρονον *Vous voulez dire Mademoiselle Ceylan chez Madame Madagascar*. Ἐπρεπε νὰ γνωρίσῃ ὁ ποιητὴς σας ὅτι ἡ ὑψηλοτέρα κορυφὴ τοῦ Καρμηλοῦ ὑπερέχει τῆς ἐπι-

(*) Ἡ Κυρία Μαρούτζη ἐγεννήθη Gabrielli ἦτο δὲ Γερμανίς τὸ γένος. Ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 17 ἐτῶν τῇ 12ῃ Δεκεμβρίου 1862 ἐν Πορφυρίῳ (Κάϊφα) ἀρτίστα λύπην ἀπαρμύθητον εἰς τὸν καλὸν κάγαθόν αὐτῆς σύζυγον, λύπην περιπαθῶς ἐν τοῖς ἐξῆς ὀλίγοις στίχοις ἐκφραζομένην·

Τῇ Μίαν πεφλημένη μοι συζύγω

Αἰμυλίᾳ Μαρούτζη, τὸ γένος Γαβριέλλη,

Ἀποθαροῦσα τῇ 12 Δεκεμβρίου 1862 ἐν Πορφυρίῳ (Κάϊφα)

Ἐφυγες! καὶ εἰς τὸν κόσμον τρίς φιλότατη Αἰμυλία

Μὲ ἀφῆκες δυστυχῇ

Τὸ γεαυρὸν σῶμα τοῦ Θανάτου εἶναι λεία

Κεῖσαι εἰς τάφον ἀτυχῇ

—000—

Ἀπερίγραπτον μ' ἀγίνεις καὶ ὀλέθριον κενόν

Σὲ ζητῶ μάτην, ὦ φίλη, εἰς τὴν γῆν στὸν οὐρανόν

Τὸ γλυκὸ σου τέκνον κλαῖον σὲ ἀναζητεῖ παντοῦ

Ἐλεος λάβε αὐτοῦ.—

Π.λὴν δὲν ἐπιστρέφεις! ὄχι καὶ ὁ ροῦς μου ἀμφιβάλλει

Ἐτι καὶ περὶ θεοῦ

Τί σοῦ ἔκαμα ὦ Πάτερ! κ' ἡ ὀργή σου ἡ μεγάλη

Ἐκενώθη κατ' ἐμοῦ;

Σ. Θ. Μαρούτζης

Καταχωρίζομεν δ' ἀσμένως τὴν τρεῖς μῆνας πρὸ τοῦ θανάτου τῆς συγγραφεύσας ἀνωτέρω διατριβὴν ἐν ᾗ καταφαίνεται τὸ πρόσχαρι τοῦ πνεύματος αὐτῆς. ΣΗΜ. ΠΑΝΔ.

φανείας τῆς θκλάσσης πόδας μόνον 1729, καὶ εἰς τοιοῦτον ὕψος ἀπάτηται πάγοι δὲν δύνανται νὰ ὑπάρξουν.

Χαιρέτωσαν ἐν τούτοις τὰ προίμια ἀφίνουσα τοὺς ἐπισκεπτομένους τὸν Καρμηλον διὰ νὰ εἰρωσι Λέοντας ἢ Χαμαιλέοντας (βλέπε Εὐτέρπης Τομ. Α'.) νὰ γράφουν τοιαῦτα, τολμῶ νὰ ρίψω εἰς τὴν δημοσιότητα τὸ παρὸν ἀρθρίδιον, σημεῖον μὲν τῆς πρὸς ὑμᾶς τοὺς νέους συμπαινώτας μου φιλίας, τακμήριον δὲ τῆς πρὸς τὸν σύζυγόν μου ἀγάπης· συγχωρήσατε δὲ ἂν ξένη ἐγὼ, γράφω εἰς τὴν μητέρα τῶν γλωσσῶν καὶ παραβλέψατε τὰ λεκτικὰ σφάλματά μου.

Δυστυχῆς νομίζεται ἐν Ἑλλάδι, ἀκούω, ὁ πατήρ, ὅστις ἔχει ἀριθμὸν τινα θυγατέρων νὰ ὑπανδρεύσῃ, εἰς τὴν Συρίαν ὁμῶς εἶναι τὸ ἐναντίον, διότι σὶ νέαι κόραι λογαριάζονται ὡς ἐμπόρευμα διὰ πώλησιν. Ἡ πώλησις δὲ αὕτη ἐπιφέρει κέρδος. Ὅπως δὲ καλλίτερον ἐξηγηθῶ, ἐδῶ καθόλου οἱ γονεῖς δὲν συλλογίζονται πῶς νὰ ὑπανδρεύσων τὰς θυγατέρας τῶν, καθόσον (ἐκτὸς ἂν ἔχουν μεγάλα φυσικὰ ἐλαττώματα) εἶναι βέβαιον ὅτι θέλουν τοὺς ζητηθῆ καὶ ὑπανδρευθῆ εὐκολώτατα.

Μολαταῦτα ὅταν εἰς οἰκογένειάν τινα γεννηθῇ κοράσιον, ὅλοι οἱ συγγενεῖς λυποῦνται, καὶ ποσῶς δὲν παρακολουθοῦν τὴν γέννησίν του τὰ τριήμερα αὐτοσχέδια ἄσματα τῶν ἐπὶ τούτῳ γυναικῶν, αἵτινες ἐδῶ ὀνομάζονται *Μιγάται*, τοιαύτη εἶναι ἡ τύχη μας, φιλόταται ἀναγνώστριαί, καὶ εἰς τὰς χώρας ἀκόμη ὅπου περιζήτητοι εἴμεθα, ἡ γέννησίς μας δὲν εἶναι εὐάρεστος εἰς τοὺς γονεῖς.

Εἰς τὰ μέρη ταῦτα μικροτάτη ἐκπαίδευσις δίδεται εἰς τὸ ὠραῖον φύλλον· οὐχ ἦττον ὁμῶς αἱ κόραι τῆς Συρίας εἶναι κατὰ μέγα μέρος εὐφυέσταται. Τὰ ἐπόμενα μικρὰ παραδείγματα θέλουν σᾶς δώσει μίαν ἰδέαν περὶ αὐτῶν. Πρὸ δύο μηνῶν περίπου εὕρισκόμεν μετὰ τοῦ συζύγου μου εἰς Ναζαρέτ, διερχόμενοι δὲ τὴν μικρὰν ἀγορὰν τῆς κωμωπόλεως ταύτης, ἦτις ὑπῆρξε τὸ λίκνον τοῦ Χριστιανισμοῦ, διεμείναμεν ἐπ' ὀλίγον εἰς ἐν ἐργαστήριον ὅπου διάφορα εἶδη χειροτεχνημάτων τῆς Δαμασκοῦ ἐπωλοῦντο, ἐκεῖ δὲ εὗρομεν γέροντά τινα μετὰ μικρᾶς κόρης ἀγοράζοντα δι' αὐτὴν κόκκινα ὑποδήματα. Ὁ Γέρον εὕρισκεν ὑπέρογκον τὴν τιμὴν ἣν ὁ πωλητὴς ἐζήτηι, ὅτε ὁ σύζυγός μου ἀποταθείς πρὸς αὐτόν· «Θεῖε! εἶπε, κατὰ τὴν ἐπιτόπιον ἔκφρασιν, δός μοι διὰ γυναῖκα τὴν θυγατέρα σου καὶ οὐδὲν πλέον ἐξοδον θέλεις ἔχει δι' αὐτήν.—Κύριε, εἶπεν ὁ γέρον, ἡ θυγάτηρ μου εἶναι ἀκριβή· μοι δίδεις πολλάς ἑκατοντάδας γροσίων εἰς ἀντάλλαγμα τῆς;» Ἡ κόρη τότε στρέψασα τοὺς ὠραίους καὶ μεγάλους ὀφθαλμούς τῆς, οἵτινες ἔ-

λαμπον ἐπὶ τῆς μικρὸν ἡλιοκοῦς μορφῆς της, — «δὲν ἄρκοῦν, εἶπεν, αἱ ἑκατοντάδες καὶ τὰ χρήματα ἢ δορκὰς τῆς ἐρήμου, ὦ ξένη, καὶ μὲ χρυτὸν σκεπασμένη μακρύνεται καὶ ἀποθνήσκει εἰς τὰς πόλεις. Εἰς τὴν ἀπροσδόκητον ταύτην ἀπάντησίν τις, δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατηθῶ, ἐναπέθεσα φίλημα εἰς τὴν παρειάν της.»

Ἄλλοτε εὐρισκομένη εἰς τὸ χωρίον Λίφρα ἐπὶ τοῦ Καρμήλου, ἠρώτησα νέαν κόρην ἂν δὲν ἐσκέπτετο νὰ ὑπανδρευθῆ. Πῶς θέλεις φίλη μου, μοὶ ἀπεκρίθη νὰ σκέπτομαι τοιοῦτόν τι, ἐνῶ σήμερον φερῆς φέρει μεγαλύτερον κέρδος ἢ κόρη. Ἐσχάτως ὁ πατήρ μου ἐπώλησε τὴν μικράν μας φορβάδα 60 ἑκατοστά γροσίων, ἐγὼ δὲ οὐδὲ τριάκοντα θὰ τῷ φέρω.

Αἱ νέαι κόραι θεωροῦνται ἐνταῦθα εἰς ὦρον γάμου ἅμα γενόμεναι εἰς ἡλικίαν 14 ἐτῶν. Συνήθως δὲ οἱ ἱερεῖς ἐπιφορτίζονται νὰ ζητήσουν κόρην τινὰ ἀπὸ τοὺς γονεῖς της.

Εἰς τὴν περίστασιν δὲ ταύτην ὅσον καλῶς ἦναι δικτεθειμένοι ὑπὲρ τοῦ γαμβροῦ οἱ γονεῖς καὶ ὅσον μεγαλύτεραν εὐχαρίστησιν ἔχουσιν ὅπως τὸ συνοικέσιον λάβῃ χώραν, τόσον ψυχρότερον ἀπαντοῦν εἰς τὴν πρώτην αἴτησιν, εὐρίσκουν μυρίας προφάσεις ὅτι δὴθεν ἡ κόρη εἶναι εἰσέτι μικρά, ὅτι ἡ μήτηρ της ἔχει ἀνάγκην αὐτῆς διὰ τὴν οἰκιακὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἐπὶ τέλος τὸ στερεότυπον ὅτι πολλοὶ τὴν ἐζήτησαν, ἀλλ' ὅτι δὲν ἀποφασίζουσιν νὰ στερηθοῦν τὸ τέκνον των! Μὰ τὰ γένεα τοῦ Προφήτου Μωάμεθ, νέαι κόραι, ὅσαι εἰσθε ἀνύπανδροι, συσσωρευθῆτε εἰς τὴν Συρίαν καὶ σὰς ὑπόσχομαι πρὶν ἑνὸς ἔτους νὰ ἦσθε ὅλαι ὑπανδρευμένοι.

Ἐπὶ τέλος, κατόπιν πολλῶν παρακλήσεων καὶ μεσιτειῶν, συγκατανεύουσιν οἱ γονεῖς, μὲ τὴν συμφωνίαν ὅμως σχεδὸν πάντοτε ὅτι ἡ θυγάτηρ των θέλει δοθῆ «ἐκ τῆς λεκάνης τοῦ λουτροῦ» κατὰ τὴν ἐπιτόπιον ἔκφρασιν, ἄνευ δηλαδή οὐδεμιᾶς περιουσίας· λεχθήτω δὲ ἐνταῦθα ἐν παρόδῳ ὅτι ἡ δυστυχὴς νύμφη δὲν ἔχει ψῆρον εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ μέλλοντος συζύγου της, πολλάκις δὲ οὐδὲ τὸν γνωρίζει. — Οἱ μόνοι διέποντες περὶ τῆς ὀλοκλήρου ζωῆς της εἶναι οἱ γονεῖς της, θεωρεῖται δὲ ὡς ἡ ἐσχάτη αἰσχύνη ἂν κόρη τις ἤθελεν ἐκφρασθῆ ὅτι θέλει ἢ δὲν θέλει τὸν τάδε ἢ ὅτι προτιμᾷ τὸν δεῖνα τοῦ δεῖνα.

Ὁ ἀρραβὼν ἐκτελεῖται κατὰ τὴν ἑσπέραν καὶ ἰδοὺ πῶς.

Ὁ γαμβρὸς ἐτοιμάζει ἐντὸς μεταξωτοῦ μανδουλίου ποσότητά τινα χρημάτων, ὧν τὸ ἐλάχιστον ποσὸν προσδιορίζεται εἰς εἰκοσάρια χρυσὰ 50 (δραχμὰς 300 περίπου), καὶ διὰ τῶν στενῶν συγγενῶν καὶ φίλων του τὰ πέμπει εἰς τὸν Ἀρχιερέα τῆς πόλεως ἢ τὸν ἐπίτροπόν του, ἐν ἑλλείψει τοῦ ἀρχιερέως, οὗτος

δὲ ἀφοῦ λάβῃ τοῦ προσῶ σημείωσιν τὰ εὐλογεῖ, καὶ μὲ ἕνα, δύο ἢ περισσότερους ἱερεῖς, οἱ φηθέντες συγγενεῖς καὶ φίλοι μεταβαίνουν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς νύμφης, ὅπου τὰ χρήματα ταῦτα δίδονται εἰς τὸν πατέρα της ἢ τὸν στενώτερόν της συγγενῆ οὗτος δὲ λαμβάνων τὸ μανδύλιον λέγει ὅτι χάριν τῶν περιστώσεων δέχεται τὸ τίμημα τῆς κόρης του· καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκειται ὑπὸ τῶν ἱερέων ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀρραβῶνος, χωρὶς ποσῶς οἱ ἀρραβωνιζόμενοι νὰ ἦναι παρόντες.

Ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τοῦ ἀρραβῶνος ὁ γαμβρὸς δὲν δύναται πλέον νὰ ἴδῃ τὴν μέλλουσαν σύζυγόν του παρ' ἀφοῦ στεφανωθῶσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἂν δὲ ἦτο πρὶν σχετικὸς τῆς οἰκίας καὶ θελήσῃ νὰ ἐξακολουθῆ ἐπισκεπτόμενος τοὺς πενθεροὺς του πρέπει νὰ μένη εἰς τὴν θύραν τοῦ οἴκου των καὶ νὰ εἰδοποιῆ ὅπως λάβῃ καιρὸν νὰ κρυφθῆ ἢ νέξ. Ὁ χρόνος τῆς διαρκείας τοῦ ἀρραβῶνος κανονίζεται συνήθως ἀπὸ 6 μῆνας εἰς ἕν ἔτος, σπανίως δὲ καὶ πλειότερον, ἂν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο συμπέσῃ ἡ ἑορτὴ τοῦ νέου ἔτους, ὁ ἀρραβωνιστικὸς χρεωστὴ νὰ πέμψῃ εἰς τὴν ἀρραβωνιστικὴν του δῶρον ἀνάλογον τῆς περιουσίας του. Τὴν δὲ ἑορτὴν τῆς Ἁγίας Βαρβάρας, ἡ νέα τῷ πέμπει καπνοσακούλαν καὶ λευκά τινα ὑποκαλύμματα ἐργασμένα μὲ λευκὴν μέταξαν, ἅτινα οἱ Ἄραβες καλοῦν τακίας καὶ φέρουσιν ὑπὸ τὸ φέσιόν των.

Ἐνα μῆνα μετὰ τὸν ἀρραβῶνα ἡ μήτηρ τοῦ γαμβροῦ ἢ ἂν δὲν ἔχη αἱ ἀδελφαὶ ἢ αἱ στενώτεραι συγγενεῖς του ἐπισκέπτονται τὴν νύμφην καὶ τῆς προσφέρουν δῶρα, ἅτινα συνίστανται εἰς ἕν ζεύγος βραχιονίων ἢ περιδέριον χρυσοῦν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον βαρύτιμον, τὸ δῶρον τοῦτο λέγεται «θεώρησις τῆς νύμφης», ἀραχιστὶ Σοῦφι.

Εἰς περίστασιν καθ' ἣν διαρκούντος τοῦ διαστήματος τοῦ ἀρραβῶνος ἀποθάνῃ ὁ γαμβρὸς, τότε, ἂν μὲν στέργῃ ἡ νύμφη νὰ συνδεύσῃ τὸ φέρετρον του μέχρι τοῦ τάφου, πᾶν ὅτι αὐτὸς τε καὶ οἱ συγγενεῖς του τῇ ἐδωρήσαντο δικαιοματικῶς τῇ ἀνήκει, ἄλλως δὲ χρεωστὴ νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ δῶρα. Σημειωτέον δὲ ὅτι αἱ νέαι, αἵτινες ἔλαβον τὴν δυστυχίαν νὰ χάσουν τὸν ἀρραβωνιστικόν των, δυσκόλως ἔπειτα ζητοῦνται ὑπ' ἄλλου, θεωρούμεναι ὡς πτηνὰ κκαοῦ οἰωνοῦ, αἱ χῆραι δὲ σπανιώτατα εὐρίσκουσιν νὰ ἐξαναὑπανδρευθοῦν.

Ἡ συνήθεια καταδικάζει τὰς ἀρραβωνισμένας νέας, νὰ οἰκουροῦν σταθερῶς· μόλις δὲ ταῖς ἐπιτρέπεται ἅπαξ ἢ δις τοῦ χρόνου νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἢ εἰς ἐπίσκεψιν στενωπῶν συγγενῶν.

(Ἔπεται συνέχεια).